

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Vackem v právní věci žalobkyně: **Z.S.**, bytem R. xx, JnN, zastoupená JUDr. Jaroslavem Sokolem, advokátem v Jablonci nad Nisou, Máchova 11, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2010, čj. SV/782/2010/R/715,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 10. 11. 2010, čj. SV/782/2010/R/715, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** uhradit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce JUDr. Jaroslava Sokola, advokáta v Jablonci nad Nisou, Máchova 11, náhradu nákladů řízení ve výši 1 600,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 1. 9. 2010, čj. 19274/2010/JNN, kterým byl žalobkyni snížen příspěvek na péči z 8.000 Kč na 4.000 Kč, a to z toho důvodu, že podle výsledku posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 12. 8. 2010, posudkovým lékařem OSSZ v Jablonci nad Nisou se žalobkyně považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost).

Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že pro účely odvolacího řízení posoudila zdravotní stav žalobkyně posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, detašované pracoviště v Ústí nad Labem, ve složení předseda posudkové komise MUDr. HW, člena odborný lékař MUDr. RCh a tajemnice posudkové komise LW.

Z tohoto posudkového zhodnocení vyplynulo, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav omezující hlavně její fyzické schopnosti na podkladě neurologického postižení. Posudková komise vyhodnotila schopnosti provádění jednotlivých úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti s přihlédnutím k výsledku sociálního šetření,

posudku lékaře referátu L/S a odvolání posuzované. Posuzovaná není schopna dlouhodobě, opakovaně, samostatně a spolehlivě provádět 10 úkonů péče o vlastní osobu a 11 úkonů soběstačnosti, celkem 21 úkonů. Posudková komise nezjistila objektivní důvody vyplývající ze zdravotního stavu, pro které by žalobkyně s použitím vhodného náčiní nebo pomůcek nebyla schopna provést úkon „příprava stravy“, „mytí těl“ (jedná se o umytí a utření rukou a obličeje), úkon „péče o ústa, vlasy, nehty“ komise neuznala, protože se u žalobkyně nejedná o každodenní úkon. Žalobkyně je schopna sedět, tato schopnost je nutná k lokomoci na invalidním vozíku, je schopna se orientovat v přirozeném prostředí včetně opuštění a návratu do bytu (na invalidním vozíku), zvládla by případně i dodržování léčebného režimu, dle dokumentace nemá ale ordinovanou pravidelnou medikaci. Není také žádný medicínský důvod k tomu, aby posuzovaná nebyla schopna „uspořádání času a plánování života“, protože je plně orientovaná s normálním intelektem, není důvod, proč by nebyla schopna uvařit jednoduché jídlo a umýt nádobí – oba úkony lze provádět v sedě na invalidním vozíku, je schopna složit a uložit prádlo na místo, je schopna obsloužit běžné domácí spotřebiče.

Z posudku komise tak vyplynulo, že žalobkyně není osobou která se podle § 8 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost), ale která se podle § 8 písm. b) zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně nepotřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 24 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, potřebuje však každodenní pomoc nebo dohled při více než 18 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

II.

Žalobkyně napadla citované rozhodnutí žalovaného, neboť má zato, že rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí prvostupňového správního orgánu nemají oporu ve skutkovém stavu, jejich právní závěry jsou vadné a rozhodnutí jsou proto nezákonná.

Žalobkyně zdůrazňuje, že trpí kvadruparezou, pohyblivost jejích horních končetin je značně omezená, je na invalidním vozíku a její schopnosti jsou značně omezeny. Dále poukazuje na to, že v průběhu řízení před správními orgány nedošlo ke zkoumání jejího zdravotního stavu v její přítomnosti. Bylo tak rozhodováno pouze na základě písemných podkladů, a proto jsou lékařské závěry vadné. V důsledku toho dospěly posudková komise k závěrům, které nemají oporu ve skutečném stavu. V mnoha bodech je uvedeno, že žalobkyně určité činnosti zvládá, ale fakticky tomu tak není. Žalobkyně do žaloby vtělila podrobný přehled úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti, ze kterého vyplývá, že žalobkyně nezvládá 15 úkonů péče o vlastní osobu a 15 úkonů soběstačnosti; celkem tedy nezvládá 30 úkonů. V souladu s § 8 písm. c) zákona o sociálních službách se jedná o tzv. III stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (tj. těžká závislost), stav žalobkyně je dokonce na hranici IV. stupně, tedy úplné závislosti.

Žalobkyně proto navrhuje posouzení jejího zdravotního stavu podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., aby bylo zřejmé bodové hodnocení, ze kterého může soud při svém rozhodování vycházet.

Žalobkyně navrhuje, aby soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil a věc vrátil Městskému úřadu v Jablonci nad Nisou k dalšímu řízení.

III.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný ocitoval podstatnou část svého rozhodnutí, přičemž doplnil, že při svém rozhodování považoval kompletní lékařský posudek PK MPSV za dostačující podklad pro vydání rozhodnutí, a proto odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 1. 9. 2010, čj. 19274/2010/JNN zamítl. Žalovaný je přesvědčený, že jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu s platnými právními předpisy a na základě zjištěného skutkového stavu, a proto navrhuje žalobu zamítnout.

IV.

Podle ustanovení § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Ve správním soudnictví se tak uplatňuje dispoziční zásada, která znamená, že se soud může zabývat jen těmi námitkami, které žalobce řádně uplatnil proti naříkanému rozhodnutí. Tato zásada je výslovně prolomena pouze v případě nicotnosti rozhodnutí správního orgánu, kdy podle ustanovení § 76 odst. 2 věta první s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Kromě případu nicotnosti byl soudní judikaturou dovozen i další případ, kdy lze přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu nad rámec námitek uplatněných v žalobě, a to, je-li naříkané rozhodnutí nepřezkoumatelné ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Např. podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 – 35 je „nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobce nepřezkoumatelnost namítal; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž se žalobcovými námitkami musí věcně zabývat“ (publ. pod č. 359/2004 Sb.NSS). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí má dvojí podobu. Buďto se projevuje jako nesrozumitelnost rozhodnutí anebo spočívá v nedostatku odůvodnění. Soudní judikatura považuje rozhodnutí správního orgánu za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nejčastěji proto, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nedává smysl (je v pravém slova smyslu nepochopitelné), v rozhodnutí není odlišen výrok a odůvodnění nebo rozhodnutí obsahuje zjevný rozpor výroku a odůvodnění. V případě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů pak odůvodnění rozhodnutí neobsahuje informace, na základě kterých by bylo možno pochopit, proč bylo ve věci rozhodnuto určitým způsobem, anebo neobsahuje úvahy, které lze v dané věci oprávněně očekávat, neboť jsou pro rozhodování o určité věci příznačné či nezbytné.

Rozhodnutím Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 1. 9. 2010, čj. 19274/2010/JNN, byl žalobkyni snížen příspěvek na péči z částky 8.000 Kč na částku 4.000 Kč. Bylo tak učiněno na základě § 14 zákona o sociálních službách.

Citované ustanovení § 14 zákona o sociálních službách, nadepsané „Změna nároku na příspěvek a jeho výplatu“, obsahuje 5 odstavců, přičemž každý z těchto odstavců obsahuje vlastní hypotézu i dispoziční:

(1) Jestliže příspěvek byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, příspěvek se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož příspěvek nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na příspěvek nebo jeho zvýšení.

(2) Jestliže příspěvek byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, příspěvek se odejme nebo se jeho výplata

zastaví nebo sníží, a to od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplacen.

(3) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být zvýšen, provede se zvýšení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala.

(4) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být snížen, provede se snížení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o snížení příspěvku.

(5) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek tak, že příspěvek nenáleží, příspěvek se odejme od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplacen.

Rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 1. 9. 2010, čj. 19274/2010/JNN, i rozhodnutí žalovaného odkazuje pouze na aplikaci § 14 zákona o sociálních službách, aniž by bylo konkretizováno, který jeho odstavec byl pro rozhodování správních orgánů určující. Taková identifikace zákonného ustanovení, který je pro vedení řízení a podobu vydávaného rozhodnutí rozhodný, je zcela nedostatečná a činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Vzhledem k průběhu správního řízení, kdy byl skutkový základ nalézán prostřednictvím sociálního šetření u žalobkyně a posouzením jejího zdravotního stavu, se lze domnívat, že správní orgány přistoupily ke snížení příspěvku na péči na základě § 14 odst. 4 zákona o sociálních službách. Jistotu však o tom mít nelze, neboť správní orgány obou stupňů se opomněli vypořádat s tím, kdy a jakým způsobem došlo u žalobkyně ke změně skutečností rozhodných pro výši příspěvku. Předpokládá-li zákonné ustanovení, že ke snížení nároku na dávku lze přistoupit jedině tehdy, dojde-li ke změně rozhodných skutečností, které výši dávky podmiňují. Tuto změnu je pak třeba v rozhodnutí srozumitelně objasnit, tj. konstatovat, jaký byl u žalobkyně stav dřívější a v čem se lišil do stavu v době rozhodování správního orgánu, které úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti žalobkyně dříve nezvládala a nyní již zvládá. V případě, že při dřívějším posouzení došlo u žalobkyně k posudkovému nadhodnocení, je třeba v rozhodnutí tuto okolnost náležitě popsat a odůvodnit.

Soud v této souvislosti poukazuje na analogické řízení, a to podle § 56 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ke kterému Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 8. 2008, čj. 3 Ads 45/2008-46, judikoval: „*Při odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu.*“

Jakkoli soud hodnotí rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné, a to jak pro jeho nesrozumitelnost spočívající v nedostatečně konkretizované subsumpci pod ustanovení § 14 zákona o sociálních službách, tak pro nedostatek odůvodnění, když v něm není vysvětleno, jaká změna skutkových okolností byla následována změnou právní kvalifikace a tedy i změnou výše příspěvku na péči, jak rozvedeno v předchozím, soud poukazuje

i na některé rozpory v posudkovém zhodnocení PK MPSV ze dne 4. 11. 2010. Tato komise např. „neuznala“ úkon péče o vlastní osobu „péče o ústa, vlasy, nehty“, a to s odůvodněním, že se nejedná o každodenní úkon. Soud nenalézá zákonné ustanovení, které by zohledňovalo frekvenci jednotlivých úkonů péče o vlastní osobu či soběstačnosti a podle toho umožňovalo hodnotit, zda posuzovaný úkony stanovené § 9 odst. 1 a 2 zákona o sociálních službách zvládá či nikoliv. Podle názoru soudu by rovněž mělo být přesněji odůvodněno, proč žalobkyně podle názoru PK MPSV nezvládá úkon podávání a porcování stravy – hodnoceno 1. podávání stravy v obvyklém denním režimu, 2. schopnost dát stravu na talíř nebo misku a jejich přenesení, 3. rozdělení stravy na menší kousky za používání alespoň lžice, 4. míchání, lití tekutin, 5. uchopení nádoby s nápojem, 6. spolehlivé a bezpečné přenesení nápoje, lahve, šálku nebo jiné nádoby 7. stanovení jídelního plánu s každodenním podáváním stravy zvláštního složení, množství nebo četnosti, popřípadě léčebných nutričních doplňků [viz bod I. písm. a) Přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádí zákon o sociálních službách], nicméně zvládá přípravu stravy – 1. rozlišení jednotlivých druhů potravin a nápojů, 2. výběr nápojů, 3. výběr jednoduchých hotových potravin podle potřeby a účelu, 4. vybalení potravin, 5. otevírání nápojů [viz bod I. písm. a) Přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.] i vaření, ohřívání jednoduchého jídla – hodnoceno 1. sestavení plánu jídla, 2. očištění a nakrájení potřebných surovin, 3. dávkování surovin a přísad, 4. vlastní příprava jednoduchého teplého jídla s malým počtem surovin a přísad, na jehož úpravu jsou potřebné jednoduché postupy za použití spotřebiče, 5. ohřívání jednoduchého jídla [viz bod II. písm. h) Přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.].

V.

V návaznosti na uvedené soud konstatuje, že rozhodnutí žalované je ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů a soud je v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

V dalším řízení je třeba, aby žalovaný upřesnil, podle kterého odstavce ustanovení § 14 zákona o sociálních službách je v řízení postupováno a dispozici zvolené normy náležitě odůvodnil, jak zdůrazněno výše v tomto rozsudku. Za nezbytné soud považuje i pečlivější a srozumitelnější odvodnění posudkových závěrů ze strany Posudkové komise MPSV. Jakkoli účast posuzovaného při hodnocení jeho zdravotního stavu pro potřeby rozhodování o dávkách sociální péče není obligatorní, jeví se v souzeném případě jako vhodné, aby závěry posudkové komise ohledně úkonů žalobkyně podle § 9 odst. 1 a 2 zákona o sociálních službách, které se odlišují od poznatků získaných při sociálním šetření v řízení před Městským úřadem Jablonec nad Nisou, byly verifikovány na základě její bezprostřední zkušenosti se žalobkyní.

VI.

Soud uložil podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. žalovanému uhradit náklady řízení důvodně vynaložené žalobkyní, za něž považoval odměnu zástupce žalobkyně, která byla stanovena v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. za použití vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), písemné podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d); každý z úkonů v tarifní hodnotě 500 Kč za jeden úkon podle § 7 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu. Odměnu zástupce žalobkyně soud navýšil o dva režijní paušály v hodnotě 300 Kč – § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Celkem tedy činí odměna za zastoupení 1.600 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě 2 týdnů od doručení jeho písemného vyhotovení, k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím **soudu podepsaného**, písemně, trojmo.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel podle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen **advokátem**.

Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost **obsahovat** kromě obecných náležitostí označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

Kasační stížnost **n e m á** odkladný účinek. Jiné opravné prostředky nejsou přípustné.

V Liberci dne 31. března 2011

JUDr. Pavel Vacek, v.r.
samosoudce